

Volunteer&GO!

on kansainvälinen Erasmus+ nuorisoalan kumppanuushanke (2022-2024)

- Neljä kumppania, neljästä eri maasta, neljä projektivaihetta tuloksineen

Tavoitteena:

- Kartoittaa inklusiivisen vapaaehtoistyön mahdollisuuksia ja käytäntöjä kumppanimaissa (PR1)
- *Vol'Go-opas inklusiivisen vapaaehtoistyön järjestäjille* (PR2)
- *Vol'Go-käsikirja mielenterveysseksitiivisestä lähestymistavasta* (PR3)
- Levittää laadittuja materiaaleja ja tietoa sekä luoda verkostoja (PR4)

State of the art –raportti:

<https://volgo.eu/what-we-do/introduction-to-volgo-pr1-state-of-the-art-report/>

- Vol'Go-tiimi keräsi (nuorille suunnatun) inklusiivisen vapaaehtoistyön mahdollisuuksia ja käytäntöjä kumppanimaissa – lähtötilanteen kartoitus
- Lisäksi haastattelututkimus: Suomessa mukana Emma Kallunki (HDL, alaikäisten Olohuone); Pia Björkman (Kehitysvammaisten Tukiliitto, Yhdenvertainen kaveri -hanke); Minna Wallenius (Sosped, Kulttuuripaja Virta); Maiju Räsänen (KS-tuki: Tuu mukaan! –hanke); Anu Levä (Caritas, Jelpaten); Venni Turtiainen (Kehitysvammatuki 57 ry); Tiina Roos (Dila, Tukea vapaaehtoisuuteen -koordinaattori)
- Tuettu vapaaehtoistoiminta – avain osallisuuteen (Kansalaisareena ry 2017)
- Saavutettavan vapaaehtoistyön verkosto (2020)

Vol'Go-opas inklusiivisen vapaaehtoistyön järjestäjille

Volunteer&GO!
Vol'Go

- https://volgo.eu/guide_for_inclusive_volunteering/
- Avataan inklusiivisen, tuetun ja saavutettavan vapaaehtoistoiminnan ja sen johtamisen erityispiirteitä, sekä keskeisimpiä tuloksia Vol'Go:n tutkimuksesta
- Tehdään näkyväksi tuetun vapaaehtoistyön ja osallisuuden myönteisiä vaikutuksia nuorten elämään sekä organisaatiotasolla
- Oppaaseen on koottu inklusiivisuutta edistäviä menetelmiä yhdeksi ohjelmaksi:
 - Vapaaehtoisten johtamisprosessi (McCurley&Lynch)
 - Henkilökeskeisen suunnittelun menetelmä (Pereira)
 - PERMA-malli (Seligman)
- Erasmus+ ohjelman ja Euroopan solidaarisuusjoukkojen osallisuus ja moninaisuus-strategia (2021-2027)

- **Vapaaehtoisten johtamisprosessi:**

- (1) Suunnitteluvaihe
- (2) Organisointi (järjestäminen)
- (3) Vapaaehtoistehtävien kuvaukset
- (4) Rekrytointi
- (5) Haastattelu (ja yhteensovittaminen)
- (6) Valmistautuminen
- (7) Valvonta ja seuranta
- (8) Arviointi
- (9) Kiittäminen

- **Henkilökeskeisen suunnittelun menetelmän elementtejä lisätään yllä listattuihin vaiheisiin. Menetelmässä keskitytään jokaisen vapaaehtoisen yksilöllisiin tarpeisiin, tavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen. (Person-centred planning)**

PERMA-mallin mukaan onnellisuus ja henkinen hyvinvointi perustuvat viiteen peruspilariin:

- Myönteisyys (positive emotion): myönteiset tunteet kuten ilo, toivo, rakkaus, mukavuus, lämpö jne;
 - Uppoutuminen (engagement): toiminnan imu, flow-tilan saavuttaminen;
 - Ihmissuhteet (relationships): aito ja positiivinen yhteys muihin ihmisiin;
 - Merkitys (meaning): jonkin itseään suuremman tarkoituksen palveleminen, merkityksellisyys;
 - Saavutus (accomplishment): aikaansaaminen ja saavutetut tavoitteet.
- Miten luomme mekaanisten rakenteiden lisäksi olosuhteet, jotka tukevat onnellisuuden ja hyvinvoinnin toteutumista?

Vol'Go-käsikirja: Mielensterveyssemitiivinen lähestymistapa

<https://volgo.eu/mental-health-sensitive-approach/>

Sisällysluettelo

Sisällysluettelo.....	2
Johdanto	3
Mielensterveyden käsite.....	4
Mielen hyvinvointi ja positiivinen mielensterveys.....	5
Mielensterveyssemitiivisyys	8
Vertaistuki lisää mielensterveyssemitiivisyyttä.....	9
Nuorten vertaistomijoiden kokemuksia mielensterveyssemitiivisyydestä	10
Turvallisemman tilan periaatteet	12
Nuorten rohkaiseminen kansainväliseen inklusiiviseen toimintaan.....	14
Lähteet:	19
Kirjallisuutta kulttuuripajamalliin liittyen.....	19

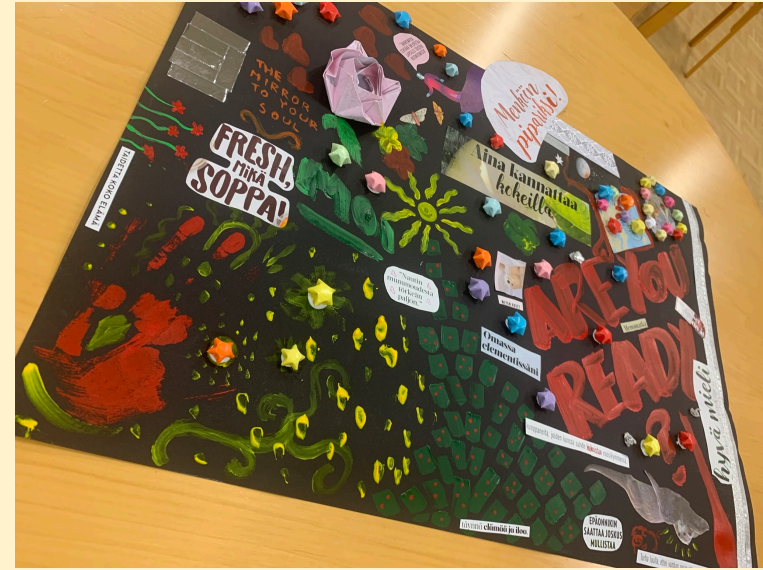

- Osittain vaiston ja intuition ohjaamaa, mutta myös kehitettävissä oleva taito ja työskentelyote
- Yhteisöjen ilmapiirin ja ympäristön saavutettavuus: matala kynnyks henkisesti ja fyysisesti
 - Turvallisempi tila, syrjimättömyys ja luottamuksellisuus
 - Jokaisen yksilön merkitys ja hyväksyminen omana itsenään
- Kyky olla täysin läsnä nuorelle, kohdata ja kuulla aidosti hänen yksilölliset tunteensa ja kokemuksensa, ja sitten mukauttaa omaa toimintaa suhteessa saatuun tietoon (tehtävien ja tuen räätälöinti)
 - Vertaistuki ja jaetut kokemukset: en ole yksin (myös uudet positiiviset kokemukset osana ryhmää ja yhteisöä)
 - Ei tehdä mitään oletuksia toisesta ihmisestä. Kysy, kuuntele, kannusta, rohkaise, kunnioita.
- Osallistujat ovat mukana kaikissa toimintavaiheissa suunnittelusta lähtien, jotta varmistetaan toiminnan olevan aidosti osallistujalähtöistä ja vastaavan heidän tarpeisiinsa.

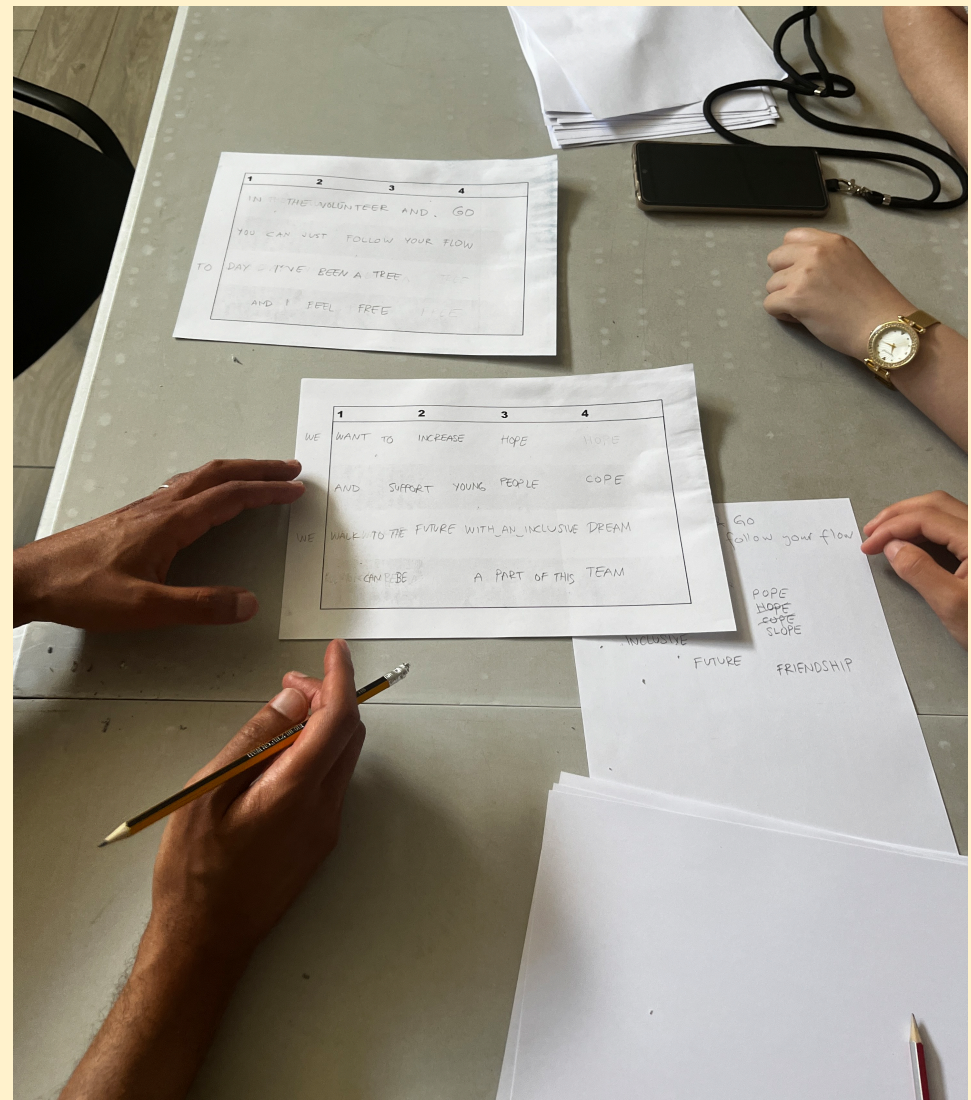

- **Positiivisen mielenterveyden näkökulma**
Omien kykyjen ja taitojen tunnistaminen
- **Osallisuusmahdollisuuksien lisääntyminen**
sensitiivisen kohtaamisen, saavutettavuuden, yhteistyön ja tuen kautta
- **Käsitys itsestä suhteessa muihin muuttuu**
Aktiivinen toimija, yhteisön jäsen;
Vuorovaikutustyyli- ja taidot,
onnistumisen kokemukset ja minäpystyvyys
- **Autonomia ja vaikutusmahdollisuudet**
Omaan elämään ja yhteiskuntaan vaikuttaminen, mielekäs elämänsisältö
- **Nuorten oman kokemuksen ääni Vol'Go:ssa:**
Käsitteiden määrittely (dialogisuus, mielenterveyssensitiivisyys, saavutettavuus),
kuvitus, oikoluku, kokemustarinat, Vol'Go-hankkeen koulutustilaisuudet Tampereella
11/22 ja Nikosiassa Kyproksella 06/23

Kansainvälisen inklusiivisen vapaaehtoistoiminnan tuki:

- Perehdy toiminnan ja oman kohderyhmäsi erityispiirteisiin, sekä valitun kohdemaan kulttuurisidonnaisiin erityispiirteisiin, toimintatapoihin ja sääntöihin
- Etsi luotettavia yhteistyökumppaneita ja luo turvallisia verkostoja, joissa kaikki osapuolet sitoutuvat edistämään mielenterveysnäkökulman toteutumista ja nuorten osallisuusmahdollisuuksia.
- Huomioi osallistujien tuen tarve myös budjettia (mm. matkustus, tukihenkilön / mentorivapaaehtoisen kulut) ja matkareittejä (vaihtoyhteydet, tarvittavat asiakirjat, lääketodistukset jne.) suunnitellessa; sisältykö reissuun mitään omavastuuta?
 - Eri maiden väliset sopimukset vaikuttavat mm. siihen, soveltuuko henkilökortti matkustusasiakirjaksi vai tarvitaanko passi, tarvitaanko viisumia tai riittääkö englanninkielinen kopio apteekissa tulostetuista lääkemääräyksistä vai tarvitaanko maksullinen Schengen-todistus tiettyjen reseptilääkkeiden kuljettamista varten. Maailmantilanteeseen ja kohdemaan olosuhteisiin liittyvät ajankohtaiset rajoitukset, suositukset ja niiden mahdolliset vaikutukset on käytävä selkeästi läpi vapaaehtoisen kanssa.
- Nuoren soveltuvuus vapaaehtoistehtävään (yksilöllinen toimintakyky, voimavarat, tarvittava kielitaito, odottamattomat tilanteet ja niihin reagointi)
- Tukeen ja sen tarpeeseen liittyvistä käytännöistä, lähettävän sekä vastaanottavan organisaation vastuunjaosta, vapaaehtoistehtävien yksityiskohdista, ja nuoria reissun aikana tukevista yhteyshenkilöistä sovitaan aina yhdessä molempien maiden ammattilaisten ja nuoren vapaaehtoisen kesken.

Mukana yhteistyössä on ollut Vol'Go-kumppaneiden lisäksi tähän mennessä mm.:

Yliopistot (Porto, Tampere)
Saavutettavan vapaaehtoistyön verkosto
Kansalaisareena ry
Allianssin nuorisovaihto
Sopimusvuori ry
Tampereen kaupunki

Lisätietoja Volunteer&GO! (Vol'Go) -hankkeesta
www.volgo.eu; anna.purola@sosped.fi

Palautetta esittelystä ja materiaaleista voit antaa:

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSds5ZdyZuT1TXctn7J5vY8lACyv6m7tY5Kl8yBEtt6JFUePKg/viewform>

Volunteer&GO!
Vol'Go